

Dosarul nr.3r-73/2019

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (E. Balan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (A. Corcenco, D. Stănilă, D. Corolevschi)

DECIZIE

27 martie 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Nicolae Craiu
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Nicolae Hainițchi,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Hainițchi
împotriva Primăria mun. Bălți, intervenient accesoriu Direcția Gospodărie
Comunale din cadrul Primăriei mun. Bălți privind obligarea amenajării unui
pavaj/pistă cu borduri înalte și pantă pentru persoanele cu handicap,
împotriva încheierii din 17 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți prin care s-a
încetat procedura de apel la apelul declarat de Nicolae Hainițchi,

c o n s t a ț ă :

La 18 iulie 2018, Nicolae Hainițchi a adresat cerere de chemare în judecată
împotriva Primăria mun. Bălți, privind obligarea de a da indicații în scris Direcției
Gospodărie Comunale din cadrul Primăriei mun. Bălți privind amenajarea unui
pavaj/pistă cu borduri înalte cu pantă pentru persoanele cu handicap la capul
blocului nr.1 din str. Malinovschi din mun. Bălți.

Prin hotărârea din 01 august 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, s-a
respins cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Hainițchi împotriva
Primăriei mun. Bălți, intervenient accesoriu Direcția Gospodărie Comunale din
cadrul Primăriei mun. Bălți privind obligarea amenajării unui pavaj/pistă cu
borduri înalte și pantă pentru persoanele cu handicap.

La 01 august 2018, Nicolae Hainițchi a depus cerere prin care a solicitat
eliberarea hotărârii motivate în cauza civilă la cererea de chemare în judecată
depusă de Nicolae Hainițchi împotriva Primăriei mun. Bălți, intervenient accesoriu
Direcția Gospodărie Comunale din cadrul Primăriei mun. Bălți privind obligarea
amenajării unui pavaj/pistă cu borduri înalte și pantă pentru persoanele cu
handicap.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 20 septembrie 2018 Nicolae
Hainițchi a declarat apel solicitând, casarea hotărârii din 01 august 2018 a
Judecătoriei Bălți, sediul Central.

Prin încheierea din 25 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți, s-a acceptat spre examinare apelul declarat de Nicolae Hainițchi și s-a fixat ședința de judecată pentru dezbateri judiciare la 22 noiembrie 2018, ora 09.00.

La ședința de judecată din 22 noiembrie 2018, s-a fixat ședința de examinare a cererii de apel pentru 17 ianuarie 2019, ora 15.00.

Prin încheierea din 17 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți, s-a încetat procedura de apel la apelul declarat de Nicolae Hainițchi împotriva hotărârii din 01 august 2018 a Judecătorei Bălți, sediul Central, pe motiv că cererea de apel a fost depusă în afara termenului legal.

La 15 februarie 2019 Nicolae Hainițchi a declarat recurs împotriva încheierii din 17 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea încheierii cu restituirea cauzei în instanța de apel pentru judecarea cererii de apel.

În motivarea recursului a menționat că la 01 august 2018 a solicitat instanței de fond eliberarea hotărârii motivate, unde a indicat că nu este de acord cu hotărârea însă această cerere nu a fost tratată de către instanța de apel nici într-un mod, dar această cerere de fapt este o formă liberă a unui apel nemotivat și totodată o cerere de solicitare a hotărârii motivate.

A menționat că după primirea hotărârii motivate, în termen stabilit la 20 septembrie 2018 a motivat apelul fiindu-i dat curs și pusă pe rol.

Potrivit prevederilor art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei rezultă că încheierea Curții de Apel Bălți a fost pronunțată la 17 ianuarie 2019, expediată în adresa participanților la proces la 04 februarie 2019 (f.d. 116), și recepționată de către Nicolae Hainițchi la 06 februarie 2019.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termen, la 15 februarie 2019.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedura civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și necesar de respins cu menținerea încheierii contestate din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Din materialele cauzei rezultă că la 01 august 2018 Judecătoria Bălți, sediul Central a pronunțat dispozitivul hotărârii judecătorești pe cauza dată (f.d. 67).

Tot la 01 august 2018, Nicolae Hainițchi a depus cerere prin care a solicitat eliberarea hotărârii motivate în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Hainițchi împotriva Primăriei mun. Bălți, intervenient accesoriu Direcția Gospodărie Comunale din cadrul Primăriei mun. Bălți privind obligarea

amenajării unui pavaj/pistă cu borduri înalte și pantă pentru persoanele cu handicap (f.d. 70).

La 20 septembrie 2018, Nicolae Hainițchi a declarat apel motivat împotriva hotărârii 01 august 2018 Judecătoria Bălți, sediul Central (f.d. 74-76).

Prin încheierea din 25 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți, s-a acceptat spre examinare apelul declarat de Nicolae Hainițchi și s-a fixat ședința de judecată pentru dezbateri judiciare la 22 noiembrie 2018, ora 09.00 (f.d. 80).

La ședința de judecată din 22 noiembrie 2018, s-a fixat ședința de examinare a cererii de apel pentru 17 ianuarie 2019, ora 15.00 (f.d. 106-107).

Prin încheierea din 17 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți, s-a încetat procedura de apel la apelul declarat de Nicolae Hainițchi împotriva hotărârea din 01 august 2018 a Judecătoria Bălți, sediul Central, pe motiv că cererea de apel a fost depusă în afara termenului legal (f.d. 113-114).

În conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 362 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În conformitate cu art. 374 alin. (4), lit.a) Cod de procedură civilă, după primirea cererii de apel, procedura de apel încetează din oficiu sau la cerere dacă instanța de apel constată că apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen sau instanța de apel a respins cererea de repunere în termen.

Astfel, prin încheierea din 17 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți, s-a încetat procedura de apel la apelul declarat de Nicolae Hainițchi împotriva hotărârii din 01 august 2018 a Judecătoria Bălți, sediul Central, pe motiv că cererea de apel a fost depusă în afara termenului legal (f.d. 113-114).

Colegiul apreciază ca fiind întemeiată concluzia instanței de apel precum că Nicolae Hainițchi a depus cererea de apel în afara termenului legal, deoarece art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, statuează expres că acest termen se calculează de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Concomitent Colegiul relevă că instanța de apel justificat a menționat că apelantul în cererea de apel nu a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului și nu a prezentat probe pertinente și admisibile ce ar justifica depășirea termenului de procedură. Or, instituția de drept procesual a repunerii în termen constituie beneficiul acordat de lege titularului unui drept procesual, care din motive justificate nu și-a putut exercita dreptul în interiorul termenului stabilit de lege.

Colegiul reține că, în lipsa hotărârii motivate, partea nu este lipsită de dreptul de a înregistra un apel care ulterior poate fi completat cu temeiurile de fapt și de drept rezultând din prevederile art. 365 alin. (1¹) Cod de procedură civilă, conform cărora elementele cererii de apel prevăzute la alin. (1) lit. d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale.

Colegiul menționează că la 01 august 2018, Nicolae Hainițchi a fost prezent în ședința de judecată fiind prezent și la pronunțarea dispozitivului hotărârii fiind depusă la aceeași dată și cererea de eliberare a hotărârii motivate, de altfel, recurentul nu neagă recepționarea dispozitivului hotărârii primei instanțe. Astfel, pentru apelant termenul de atac a început a curge din ziua imediat următoare de la pronunțarea dispozitivului hotărârii la 02 august 2018 și a expirat la 03 septembrie 2018, cererea de apel fiind depusă de către Nicolae Hainițchi cu omiterea termenului legal pentru depunerea apelului.

Cu referire la argumentul recurentului precum că prin cererea de eliberare a hotărârii motivate dînsul și-a exprimat dezacordul cu soluția adoptată de instanța de fond și astfel, urma a fi apreciată ca o formă liberă a unui apel nemotivat, Colegiul le apreciază ca fiind neîntemeiate or, art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, nu condiționează termenul de 30 de zile de declarare a apelului de la data aducerii la cunoștință a dispozitivului hotărârii, dar din data pronunțării dispozitivului hotărârii.

În circumstanțele expuse mai sus, Colegiul conchide că recurentul nu a fost lipsit de dreptul de a exercita calea de atac, apelul împotriva hotărârii primei instanțe în termenul prevăzut de lege, iar instanța de apel corect a reținut că Nicolae Hainițchi a omis termenul de declarare a apelului, fără a solicita repunerea în termen.

Colegiul accentuează că prezintă relevanță nu data recepționării dispozitivului hotărârii, dar invocarea motivelor ce justifică declararea apelului în afara termenului legal, inclusiv cu solicitarea de repunere în termen la declararea apelului or, instanța de apel nu poate din oficiu să repună apelantul în termenul de declarare a apelului, fapt corect reținut și de instanța de apel.

Colegiul precizează că materialele cauzei confirmă că apelul împotriva hotărârii din 01 august 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, a fost declarat în afara termenului legal și în condițiile în care apelul a fost declarat peste termen,

apelantul urma să solicite repunerea în termen cu invocarea motivelor ce au justificat omiterea acestuia, ceea ce la caz nu s-a realizat de către apelant.

Cu referire la prevederile art. 56 alin. (3) și art. 61 alin. (1) Cod de procedură civilă, Colegiul conchide că recurentul nu a dat dovadă de diligență și bună credință în realizarea drepturilor sale, ca ulterior să invoce încălcarea drepturilor sale procedurale, în condițiile când personal nu și-a realizat drepturile garantate de legislația în vigoare.

În această ordine de idei, Colegiul menționează că, nevalorificarea drepturilor procedurale de către Nicolae Hainițchi în termenul stabilit, nu poate fi calificată ca o îngrădire a accesului la justiție. Nu poate fi pusă pe seama instanțelor de judecată îngrădirea accesului la justiție, în condițiile când însuși apelantul a ignorat prevederile legale.

Colegiul notează că, unul din aspectele preeminenței dreptului, rezultând din jurisprudența CtEDO, este principiul securității raporturilor juridice. Or, CtEDO statuează că dacă termenul pentru introducerea unei căi ordinare de atac este reînnoit după un interval considerabil și pentru motive care nu par să fie convingătoare, o asemenea decizie ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac (Ponomaryov vs Ucraina, hotărârea din 03 aprilie 2008).

Așa fiind, instanța de recurs relevă că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea de încetare a procedurii de apel pe motiv că cererea de apel depusă în afara termenului legal, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere și obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

În conformitate cu art. 27 alin. (1) Cod de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecătii, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Colegiul precizează că, circumstanțele expuse de recurent nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat, în condițiile când instanța de apel a adoptat o încheiere legală având în vedere că apelantul/recurent a omis termenul pentru depunerea cererii de apel și nici nu a solicitat repunerea în acest termen de procedură.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea contestată este întemeiată și conformă prevederilor legale, iar argumentele invocate de către recurent nu sunt întemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat, cu menținerea încheierii instanței de apel din 17 ianuarie 2019.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Nicolae Hainițchi.

Se menține încheierea din 17 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Hainițchi împotriva Primăriei mun. Bălți, intervenient accesoriu Direcția Gospodărie Comunale din cadrul Primăriei mun. Bălți privind obligarea amenajării unui pavaj/pistă cu borduri înalte și pantă pentru persoanele cu handicap.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Nicolae Craiu

Victor Burduh